

Statistik om insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade 2020

Antalet personer med insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) har ökat med 22 procent sedan 2010. Den vanligaste insatsen för personer med LSS är daglig verksamhet.

Insatsen rådgivning och annat personligt stöd

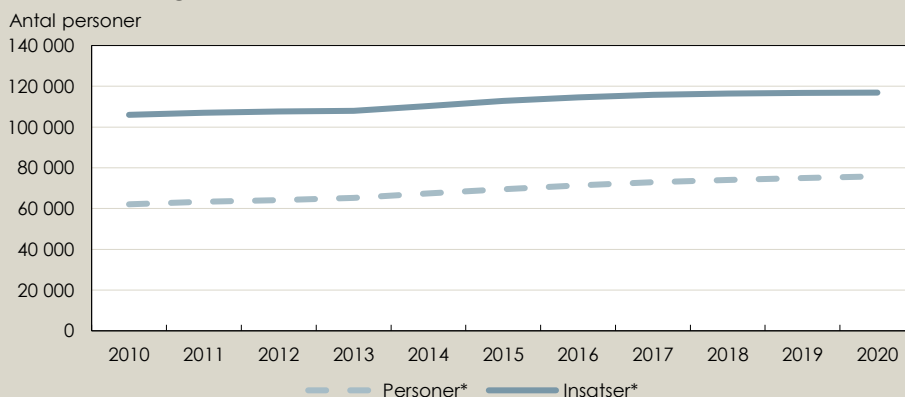
Statistiken om insatsen grundar sig på uppgifter från samtliga regioner och från de kommuner som ansvarar för insatsen enligt LSS. Uppgifterna samlas in som mängdstatistik och återfinns enbart i Excel bilagan.

Antalet personer med insats ökar

Den 1 oktober 2020 hade 75 800 personer minst en kommunalt verkställd insats enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). I denna uppgift ingår inte de som enbart har rådgivning och annat personligt stöd som insats. Antalet personer som får stöd enligt LSS har ökat med 22 procent sedan år 2010.

Vid samma tillfälle uppgick det totala antalet insatser till 116 900. Det är en ökning med 10 procent sedan den 1 oktober 2010. Antalet insatser har en långsammare ökningstakt än antalet personer vilket är orsaken till att antalet insatser per person har minskat över tid. I genomsnitt fick personerna i statistiken 1,71 insatser per person den 1 oktober 2010. Motsvarande siffra för den 1 oktober 2020 var 1,54 insatser per person.

Figur 1. Antal personer med insats* enligt LSS den 1 oktober samt antal insatser* enligt LSS den 1 oktober 2010–2020

Källa: Registret över insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, Socialstyrelsen

Personkretsen i LSS

Vissa personer med funktionsnedsättning har rätt till insatser enligt LSS. För att ha rätt till insatser enligt LSS måste personen tillhöra någon av de tre grupperna i LSS personkrets som definieras i 1 § 1–3 LSS:

Grupp 1: omfattar personer med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd.

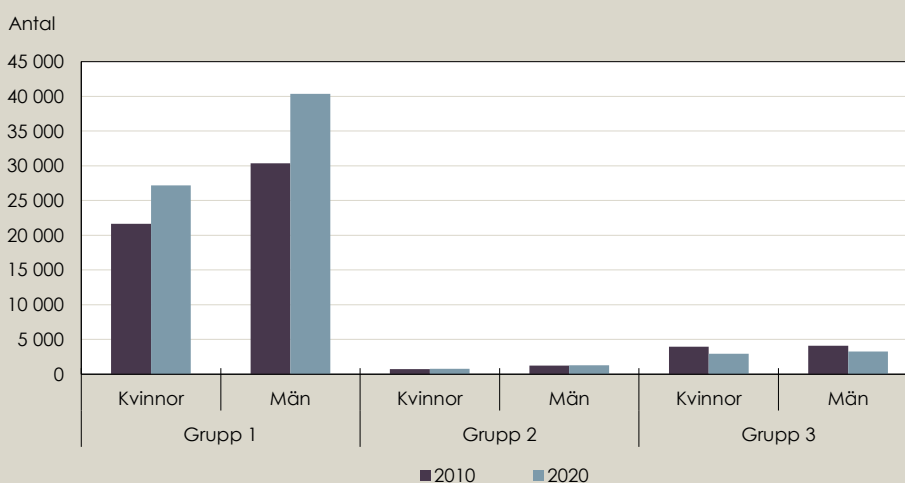
Grupp 2: omfattar personer med betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom.

Grupp 3: omfattar personer med andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och förorsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service.

Minskning av personer i grupp 3

För att få hjälp enligt LSS krävs att personen tillhör någon av de tre grupperna som är definierade i rutan ovan. Fler män än kvinnor beviljas insatser enligt LSS och majoriteten tillhör grupp 1. Det är också den grupp som har ökat mest över tid. Antalet män i grupp 1 ökade med 33 procent mellan år 2010 och 2020. Motsvarande siffra för kvinnor var 25 procent. En mindre ökning har även skett i gruppen som tillhör grupp 2. Bland män var ökningen en procent och bland kvinnor fem procent. För grupp 3 har det däremot skett en stor minskning. Gruppen har sedan år 2010 minskat med 25 procent bland kvinnor och 20 procent bland män.

Figur 2. Antal personer* med insats enligt LSS den 1 oktober 2010 och den 1 oktober 2020 fördelade efter personkrets och kön

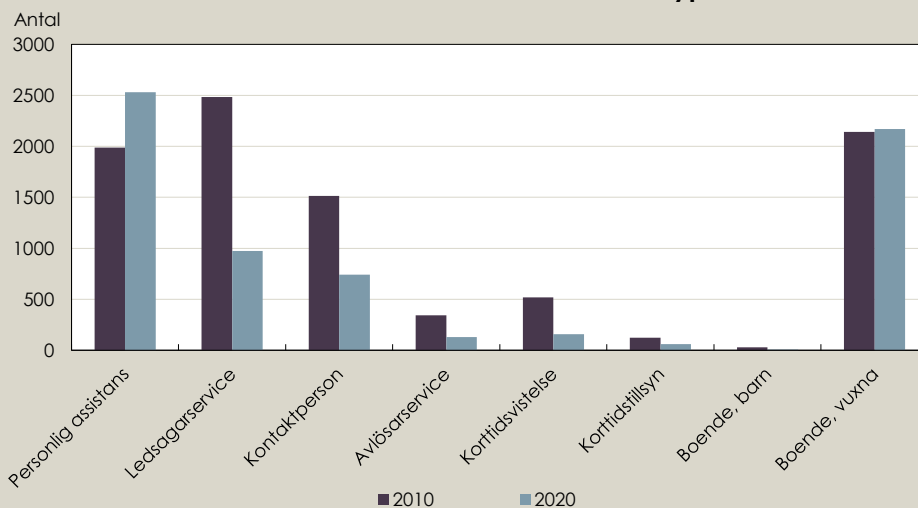
* Personers som enbart har insatsen rådgivning och stöd ingår inte i statistiken.

Källa: Registret över insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, Socialstyrelsen

Allt färre beviljas ledsagarservice och kontaktperson i grupp 3

Det är ungefär lika många vuxna bland personer som tillhör grupp 3 som får boende år 2020 jämfört med år 2010. Antalet som får personlig assistans har däremot ökat med 27 procent. Medan antalet som får ledsagarservice och kontaktperson har minskat med 61 procent respektive 51 procent. Funktionshindersorganisationerna har uppgett att personer med vissa funktionsnedsättningar, till exempel synskada eller dövblindhet, har allt svårare att få tillgång till insatsen ledsagarservice enligt LSS, se Socialstyrelsens lägesrapport för LSS 2020. Även antalet personer i grupp 3 som får övriga insatser har minskat.

Figur 3. Antal insatser enligt LSS för personer i grupp 3 den 1 oktober 2010 och den 1 oktober 2020 fördelade efter insatstyp

Personer som tillhör personkrets 3 har inte rätt till insatsen daglig verksamhet. En person kan ha flera insatser varför antalet insatser är fler än antalet personer.
Källa: Registret över insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, Socialstyrelsen

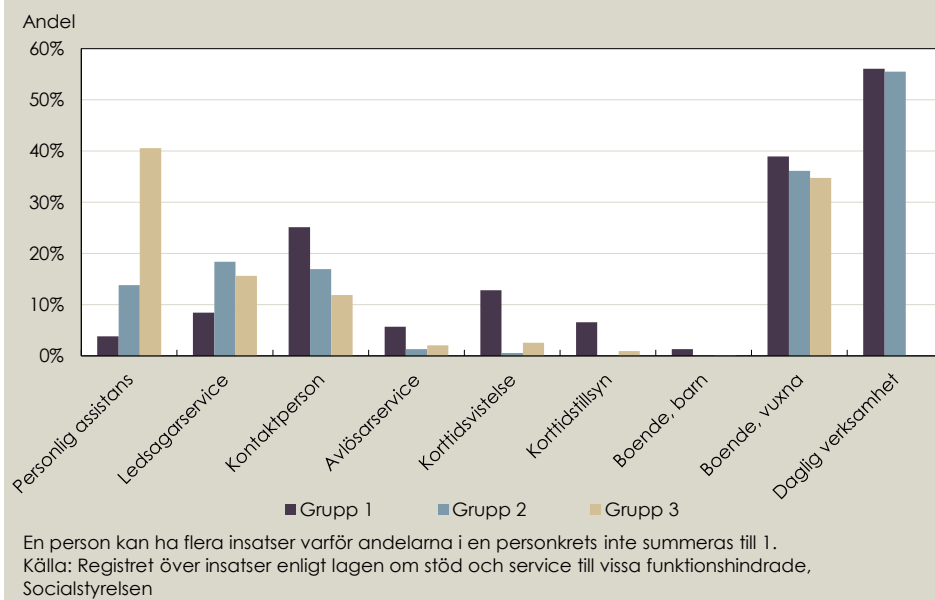
Ansvar för personlig assistans är delat mellan kommunerna och Försäkringskassan

Personlig assistans enligt LSS ges åt den som på grund av stora och varaktiga funktionsnedsättningar behöver hjälp med andning, sin personliga hygien, måltider, att klä sig, att kommunicera med andra eller annan hjälp som förutsätter ingående kunskap om den funktionshindrade (grundläggande behov). Den som har behov av personlig assistans för sina grundläggande behov har även rätt till assistans för andra personliga behov om behoven inte tillgodoses på annat sätt. Om personen behöver personlig assistans som i genomsnitt omfattar mer än 20 timmar i veckan för grundläggande behov kan han eller hon ha rätt till assistansersättning från Försäkringskassan. **Personer med assistansersättning från Försäkringskassan ingår inte i denna statistik.**

Vanligaste insatsen är daglig verksamhet

Insatser enligt LSS ska anpassas till mottagarens individuella behov och tillförsäkra deltagaren goda levnadsvillkor. Den vanligaste insatsen är daglig verksamhet. Målgruppen är personer i yrkesverksam ålder som saknar förvärvsarbete och som heller inte utbildar sig. Rätten till daglig verksamhet gäller endast personer som tillhör grupp 1 och 2. För personer som tillhör grupp 3 är den vanligaste insatsen personlig assistans. Boende för vuxna är den näst vanligaste insatsen för samtliga grupper. Insatsen ges i form av bostad med särskild service eller annan särskilt anpassad bostad till personer som har behov av stöd, service och omvårdnad och kan utformas på olika sätt. För personer som tillhör grupp 1 är den tredje vanligaste insatsen kontaktperson. Kontaktpersonens uppgift är att vara ett personligt stöd för att bryta isolering och för att underlätta ett självständigt liv.

Figur 4. Andel insatser enligt LSS den 1 oktober 2020 fördelade efter personkrets och insattyp

Mer information

Du hittar fler tabeller, diagram och annan information här (välj *Tillhörande dokument och bilagor*):

<https://www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/statistik/statistikamnen/personer-med-funktionsnedsattning/>

Kontakt:

Frågor rörande statistiken
Kristina Klerdal
075-247 30 00
sostat@socialstyrelsen.se

Frågor rörande ämnet
Karin Flyckt
075-247 30 00
karin.flyckt@socialstyrelsen.se